SUTEMOS

Per raižytus Juodųjų kalnų šlaitus nuo pat saulėlydžio aidėjo kaulinių būgnų dundėjimas.

Princesė Elena nuo uolėtos atodangos, kur jos karo palapinė girgždėjo blaškoma sauso vėjo, visą popietę stebėjo siaubo lordo kariauną, juodomis bangomis plūstančią per kalnus. O dabar, saulei seniai pasislėpus, priešo laužai mirgėjo kalnuose ir slėniuose apačioje it žvaigždėta antklodė.

Daugybė laužų – labai daug, palyginti su degančiais jos slėnio pusėje.

Jai nereikėjo fėjiškų ausų dovanos, kad girdėtų savo žmonių kariuomenės maldas – kalbamas ir nebylias. Per praėjusias kelias valandas ir pati sukalbėjo ne vieną, nors žinojo, kad į jas niekas neatsakys.

Elena niekada nesusimąstė, kur ją gali pasitikti mirtis, niekada neįsivaizdavo, kad tai gali nutikti taip toli nuo uolėtos

Teraseno žalumos. Kad jos kūną gali ne sudeginti, o suryti siaubo lordo žvėrys.

Nebus jokio antkapio, pasauliui skelbiančio, kad ten krito Teraseno princesė. Nė vienam iš jų nebus jokio antkapio.

– Tau reikia pailsėti, – tarė šiurkštus vyriškas balsas už jos prie įėjimo į palapinę.

Elena grįžtelėjo, nesurišti sidabriniai plaukai įsipainiojo į tankiai suleistus odinius šarvų žvynus. Bet tamsios Geivino akys jau žvelgė į dvi priešais juos nusidriekusias kariuomenes. Į siaurą juodą skiriamąją juostą, kuri jau netrukus bus suardyta.

Nors Geivinas kalbėjo apie poilsį, pats nenusiėmė šarvų nuo tada, kai prieš kelias valandas įžengė į jų palapinę. Iš jos vos prieš kelias minutes pagaliau išėjo jo karo vadai, nešini žemėlapiais ir be lašelio vilties širdyse. Elena užuodė ją – jų baimę. Jų neviltį.

Geivino žingsniai beveik negurgždėjo ant sausos, akmenuotos žemės, kai jis prisiartino prie būdraujančios Elenos kone negirdimai dėl daugybės metų patirties keliaujant pietų tyruose. Elena vėl atsisuko į nesuskaičiuojamus priešų laužus.

Jis kimiai tarė:

– Tavo tėvo pajėgos dar gali suspėti.

Viltis – kvailių motina. Nemirtinga klausa Elenai leido klausytis visų ilgas valandas palapinėje už nugaros virusių ginčų.

– Šitas slėnis dabar yra mirties spąstai, – atsakė Elena.

O ji juos čia atvedė.

Geivinas neatsakė.

– Kai išauš, – kalbėjo Elena, – jis bus užlietas krauju.

Greta stovintis karo vadas neatsiliepė. Tokia tyla Geivinui buvo retenybė. Jo susirūpinusiose akyse nešmėstelėjo nė

menkiausių nuožmumo kibirkštėlių, o susivėlę rudi plaukai karojo sulipę. Elena neprisiminė, kada kuris nors iš jų pastarąjį kartą prausėsi.

Geivinas atsisukęs pasižiūrėjo tuo tiesmuku žvilgsniu, kuris apnuogino ją beveik prieš metus, jiedviem pirmą kartą susitikus Elenos tėvo menėje. Prieš visą amžinybę.

Kitame laike, kitame pasaulyje, kai kraštas tebebuvo pilnas dainų ir šviesos, kai magija dar nemirgėjo besitelkiančiame Eravano ir jo demoniškų karių šešėlyje. Kažin kiek Orintas atsilaikys, kai baigsis skerdynės čia, pietuose? Kažin ar Eravanas pirmiausia sugriaus spindinčius jos tėvo rūmus kalno viršūnėje, ar sudegins karališkąją biblioteką – sudegins amžiaus širdį ir žinias? O paskui – šalies žmones?

– Iki aušros dar daug valandų, – gurktelėjęs tarė Geivinas. – Užtektinai laiko tau pasprukti.

– Jie sudraskys mus į skutus, mums nespėjus įveikti perėjų...

– Ne mums. Tau. – Įdegęs jo veidas mirgėjo laužų šviesoje. – Tau vienai.

– Aš neapleisiu savo žmonių. – Jos pirštai palietė jo. – Ar tavęs.

Geivino veide nevirptelėjo nė raumenėlis.

– Rytojus neišvengiamas. Nei skerdynės. Girdėjai, ką sakė pasiuntinys, žinau, kad girdėjai. Anjelė virto skerdykla. Mūsų sąjungininkų iš šiaurės nebėra. Tavo tėvo kariuomenė per toli. Mes visi mirsime, saulei dar nespėjus aukštai pakilti.

– Šiaip ar taip, visi vieną dieną mirsime.

– Ne. – Geivinas spustelėjo jai ranką. – Mirsiu aš. Tie žmonės apačioje – jie irgi mirs. Arba nuo kalavijo, arba nuo laiko. Bet tu... – Jo žvilgsnis nukrypo į jos dailias smailias ausis, jos

tėvo palikimą. – Tu gali gyventi šimtmečius. Tūkstantmečius. Neatsisakyk to dėl pasmerkto mūšio.

– Mieliau mirsiu rytoj, nei gyvensiu tūkstantį metų su bailės gėda.

Bet Geivinas vėl įsispoksojo į slėnį. Į savo žmones, paskutinę gynybos liniją prieš Eravano ordą.

– Pasitrauk už tėvo linijų, – tarė kimiai, – ir tęsk kovą ten.

Ji sunkiai nurijo seiles.

– Nieko iš to neišeitų.

Geivinas lėtai pakėlė į ją akis. Ir po visų tų mėnesių, po viso to laiko ji prisipažino:

– Mano tėvo galia silpsta. Jis netrukus – po kelių dešimtmečių – užges. Malos šviesa jame kiekvieną dieną vis labiau temsta. Jis negali kautis su Eravanu ir laimėti. – Paskutiniai tėvo žodžiai prieš jai leidžiantis į šią pasmerktą misiją prieš kelis mėnesius buvo tokie: *Elena, mano saulė leidžiasi. Turi rasti būdą užtikrinti, kad taviškė tebekiltų.*

Geivinas perbalo.

– Tik dabar nusprendei man pasakyti?

– Geivinai, sakau tai dabar, nes man irgi nebėra vilties – ar šiąnakt spruksiu, ar rytoj kovosiu. Žemynas kris.

Geivino žvilgsnis nukrypo į tuziną palapinių atodangoje. Į savo draugus.

Jos draugus.

– Nė vienas iš mūsų rytoj neišgyvensime, – tarė jis.

Išgirdusi, kaip jam užlūžo balsas, pamačiusi sublizgusias akis, ji vėl siektelėjo jo rankos. Elena niekada – nė karto per visus jųdviejų nuotykius, per visą kartu iškentėtą siaubą – nematė jo verkiant.

– Eravanas nugalės ir valdys šitą kraštą ir visus kitus – amžinai, – sukuždėjo Geivinas.

Stovykloje apačioje sujudėjo kareiviai. Vyrai ir moterys murmėjo, keikėsi, raudojo. Elena atsekė jų siaubo šaltinį kitoje slėnio pusėje.

It nušluoti didžiulės tamsos rankos laužai siaubo lordo stovykloje užgeso. Kauliniai būgnai ėmė tratėti garsiau.

Pagaliau jis pasirodė.

Pats Eravanas atvyko stebėti paskutinio Geivino kariuomenės mūšio.

– Jie nelauks aušros, – tarė Geivinas ir ištiesė ranką prie Damario, kabančio jam prie šono.

Bet Elena suspaudė jam ranką, raumenys po odiniais šarvais buvo kieti lyg granitas.

Pasirodė Eravanas.

Galbūt dievai vis dar klausėsi. Galbūt karšta jos mamos siela juos įtikino.

Elena pažiūrėjo į nuožmų, paklaikusį Geivino veidą, kurį brangino labiau už visus kitus. Ir tarė:

– Mes nelaimėsime šito mūšio. Ir nelaimėsime šito karo.

Jis net sudrebėjo tvardydamasis neiti pas savo karo vadus, bet pagerbė ją ir pasiliko išklausyti iki galo. Jie abu taip elgėsi vienas su kitu, išmoko pamoką sudėtingomis sąlygomis.

Elena pakėlė laisvąją ranką tarp jų ir išskėtė pirštus. Jos gyslose sukunkuliavo gryna magija, liepsnos, vanduo, besirangantys vijokliai ir traškantis ledas. Ne bedugnė praraja kaip jos tėvo, o lanksti, universali magijos dovana. Paveldėta iš mamos.

– Šito karo mes nelaimėsim, – pakartojo Elena, Geivino veidui švytint jos nevaržomos galios pašvaistėje. – Bet galime

tai šiek tiek atidėti. Galiu per valandą ar dvi nusigauti į kitą slėnio pusę. – Sugniaužusi kumštį ji užgesino magiją.

Geivinas susiraukė.

– Elena, tai, ką sakai, yra beprotybė. Savižudybė. Net jei sugebėsi prasmukti pro karių gretas, tave sučiups jo parankiniai.

– Būtent. Kadangi jis jau atvyko, mane nuves tiesiai pas jį. Mane laikys vertinga kaline – ne jo žudike.

– Ne. – Įsakymas ir maldavimas.

– Užmušk Eravaną, ir jo žvėrys puls į paniką. Pakankamai ilgai, kad spėtų atvykti mano tėvo pajėgos, susijungtų su mūsų likučiais ir sutriuškintų priešo legionus.

– Sakai *užmušk Eravaną*, lyg tai būtų paprasta užduotis. Elena, jis – valgų *karalius*. Net jei tave nuves pas jį, jis pavergs tave savo valia, nespėjus nieko padaryti.

Jai kone sustojo širdis, bet ji prisivertė ištarti žodžius:

– Štai kodėl... – Nesugebėjo suvaldyti virpančių lūpų. – Štai kodėl man reikia, kad eitum su manim, užuot kovęsis drauge su savo vyrais.

Geivinas tiesiog spoksojo į ją.

– Nes man reikia... – Jos skruostais nusirito ašaros. – Man reikia, kad tu nukreiptum dėmesį. Reikia, kad išloštum man laiko įsmukti pro jo vidinius skydus. – Visai kaip rytojaus mūšis išloš jiems laiko.

Nes Eravanas pirmiausia imsis Geivino. Žmonių kario, kuris labai ilgai buvo tarsi tvirtovė prieš tamsiojo lordo pajėgas, kuris su juo kovojo, kai kiti nuleido rankas... Eravano neapykantai žmonių princui prilygo tik jo neapykanta Elenos tėvui.

Geivinas kurį laiką ją stebėjo, paskui nubraukė jai nuo skruosto ašaras.

– Elena, jo neįmanoma užmušti. Girdėjai, ką kuždėjo tavo tėvo aiškiaregė.

Ji linktelėjo.

– Žinau.

– Net jei sugebėsime jį sugauti – užspęsti spąstuose... – Geivinas rinko žodžius. – Žinai, kad tik perleisime karą kam nors kitam – tiems, kas vieną dieną valdys šias žemes.

– Šitas karas, – tyliai atsakė Elena, – tėra antrasis ėjimas žaidime, kuris buvo žaidžiamas nuo senųjų laikų dar kitapus jūros.

– Perleisime problemą kitiems, kurie ją perims, jei jis išsivaduos. Ir tai neišgelbės žemiau laukiančių karių nuo rytojaus skerdynių.

– Jei nieko nesiimsime, nebeliks, kas galėtų perimti šitą karą, – neatlyžo Elena. Geivino akyse šmėstelėjo dvejonė. – Net dabar, – kalbėjo ji, – mūsų magija silpsta, dievai mus apleidžia. Bėga nuo mūsų. Nebeturime fėjų sąjungininkų, neskaitant esančiųjų mano tėvo kariuomenėje. O jų galia, kaip ir jo, blėsta. Bet galbūt, kai išmuš trečiojo ėjimo valanda... galbūt mūsų nebaigto žaidimo žaidėjai bus kitokie. Galbūt tai bus ateitis, kai fėjai ir žmonės kovos petys į petį valdydami didžiulę galią. Gal jie ras būdą, kaip tai užbaigti. Tad mes pralaimėsime šį mūšį, Geivinai, – užbaigė ji. – Išaušus mūsų draugai žus tame mūšio lauke, o mes panaudosime jų mirtis dėmesiui nukreipti ir įkalinsime Eravaną, kad Erilėja turėtų ateitį.

Jis stipriau sučiaupė lūpas, plačiai išplėtė safyro spalvos akis.

– Niekas negali to žinoti, – pridūrė Elena lūžinėjančiu balsu. – Net jei mums pavyks, niekas negali žinoti, ką darome.

Jo veide šmėstelėjo abejonės. Elena stipriau suspaudė jam ranką.

– *Niekas*, Geivinai.

Geivino išraišką iškreipė skausmas. Bet jis linktelėjo.

Susiėmę už rankų jie spoksojo į tamsius kalnus, klausėsi kaulinių siaubo lordo būgnų, mušančių it geležį plakantys kūjai.

Visai netrukus tuos būgnus užgoš mirštančių karių klyksmai. Netrukus slėnio laukais paplūs kraujo upės.

Geivinas tarė:

– Jei to imamės, turime pajudėti dabar pat. – Jo žvilgsnis vėl nukrypo į artimiausias palapines. Jokių atsisveikinimų. Jokių paskutinių žodžių. – Duosiu Holdrenui nurodymą rytoj vesti karius. Jis žinos, ką jiems pasakyti.

Elena linktelėjo, ir to užteko. Geivinas paleido jos ranką ir patraukė prie artimiausios palapinės, kur jo brangiausias draugas ir ištikimiausias karo vadas tikriausiai naudojosi paskutinėmis valandomis kartu su naująja žmona.

Elena nukreipė akis prieš Geivino platiems pečiams praskiriant sunkią uždangą.

Ji per laužus, per slėnį spoksojo į kitoje pusėje tvyrančią tamsą. Galėjo prisiekti, kad tamsa spoksojo atgal, prisiekti, kad girdėjo tūkstančius braukiamų galąstuvų, siaubo lordo žvėrims galandantis užnuodytus nagus.

Ji pakėlė akis į dūmų aptrauktą dangų, akimirką prasiskyrę jų tumulai atidengė žvaigždėtą dangų.

Iš aukšto jai mirgėjo Šiaurės Valdovas. Galbūt paskutinė Malos dovana šiems kraštams bent šiame amžiuje. Galbūt padėka pačiai Elenai – ir atsisveikinimas.

Nes dėl Teraseno, dėl Erilėjos Elena žengs į amžiną kitapus slėnio tvyrančią tamsą, kad išloštų jiems antrą galimybę.

Elena su dūmų stulpu, kylančiu nuo slėnio dugno, pasiuntė paskutinę maldą, kad tolimi šios nakties ainiai, naštos, kuri pasmerks arba išgelbės Erilėją, paveldėtojai atleistų jai už tai, ką ji ruošėsi padaryti.